

JAARPLAN 2017

incl. begroting 2016 en meerjarenraming

5 oktober 2016 /1

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. VOORWOORD	3
2 INLEIDING	4
3.1 IBA THEMA'S	5
3.1.1. IBA PRACTICAL	6
IBA PARKSTAD SLEUTELPROJECTEN	7
3.1.2 Q-TEAM/curatorium	10
3.1.3 IBA ACADEMY	10
3.2 IBA PUBLIC/ CULTUURPROGRAMMA	10
3.3 IBA PARKSTAD EN DE BUURLANDEN	11
3.3.1. Grensoverschrijdende samenwerkingsstrategie IBA PARKSTAD met Aken en de omringende Regio	12
3.3.2. Grensoverschrijdende samenwerkingsstrategie IBA PARKSTAD met Genk en de omliggende Regio.	12
3.4 IBA meets IBA	13
4. IBA FINANCIERING	14
5. Begroting 2017 en meerjarenraming	15
5.1. <i>Begroting 2017</i>	15
5.1.1 <i>Toelichting begroting 2017</i>	15
5.1.2 <i>IBA Fiscaal</i>	16
5.1.3 <i>IBA Begroting Financieel</i>	16
5.2 <i>Toelichting meerjarenraming</i>	16
5.3 <i>De aandeelhoudersbijdrage</i>	17
5.4 <i>SUBSIDIES AAN IBA PROJECTEN</i>	18
6. VOORSTELLEN AAN AvA	18

1. VOORWOORD

Het juiste evenwicht

In 2016 heeft IBA-Parkstad de sprong gemaakt naar de uitvoering. De aanloopfase van onderzoek, analyse en validatie heeft meer inzicht opgeleverd in de projecten die IBA met hoge prioriteit ter hand neemt.

Het in 2016, onder grote publieke belangstelling gepresenteerde *uitvoeringsprogramma*, geeft in concreto zicht op het hoge ambitieniveau dat IBA zich voor de regio Parkstad heeft gesteld. IBA heeft hiermee niet alleen in woord, maar vooral ook in daad laten zien een versneller van processen te zijn zónder daarbij de ideologische grondslagen en historische waarden van de IBA-grondideeën uit het oog te verliezen.

Die gecombineerde snelheid van handelen en analytische grondigheid wordt ook door de directie van IBA-Parkstad weerspiegeld.

Met het aantreden van Guido Derks tot algemeen directeur heeft juist het operationele deel van de IBA-opgave –de eigenlijke *core business*– een vlucht genomen. Curator Jo Coenen heeft in 2016 met zijn curatorium vooral ingezet op internationalisering, het bewaken van het IBA-concept in de gekozen methodologie en het verrijken van ingediende projecten met de toevoeging van eigen of ingehuurd expertise. Ook heeft het *curatorium* met het Q-team een aantal prijsvragen uitgezet waardoor projecten vanuit verschillende, internationaal hoog aanschreven partijen werden onderworpen aan een (noodzakelijke) verdiepingsslag. Hierdoor zijn er significante stappen gezet in het verbeteren van een aantal ingediende projecten.

De snelheid waarmee IBA vanaf 2016 in de uitvoeringsfase terechtkwam en daarbij meteen een evenwicht vond in zowel de nadruk op projectrealisatie als in de vastgestelde IBA-opgave- *het ideologische grondplan*- was in het oog springend en tot voorbeeld strekkend voor 2017. Gezien de ruime mediale aandacht die IBA ook weer in 2016 ten deel viel, is de geleverde prestatie door het IBA team in samenwerking met de diverse projecteigenaren zeker niet onopgemerkt gebleven.

In 2017 zal de ingezette lijn van *place making* –het door projecten betekenis geven aan een meerduidige omgeving- worden vervolgd. De nadruk zal daarbij primair liggen bij de realisatie van ingediende projecten. Het behalen van de IBA doelstellingen stelt vanaf nu enorme eisen stelt ten aanzien van de inspanningen van alle partners. Reguliere planprocessen zullen niet volstaan. IBA zal op projectniveau scherp maken wie waarvoor en wanneer aan zet is om de totaaldoelstelling te halen. Binnen IBA Parkstad zullen in 2017 met name de processen van projectmanagement een nog essentiële rol spelen.

2017 zal nog duidelijker een transitiejaar worden waarin het aantal projecten dat de uitvoeringsfase ingaat verder zal toenemen en waarbij het intrinsieke belang van IBA zich primair binnen die projecten manifesteert. Hierdoor zal –naar het zich laat aanzien– het aantal ambassadeurs van IBA toenemen. Dat betekent een grote sprong voorwaarts.

Guido Derks en Jo Coenen

Parkstad, September 2016

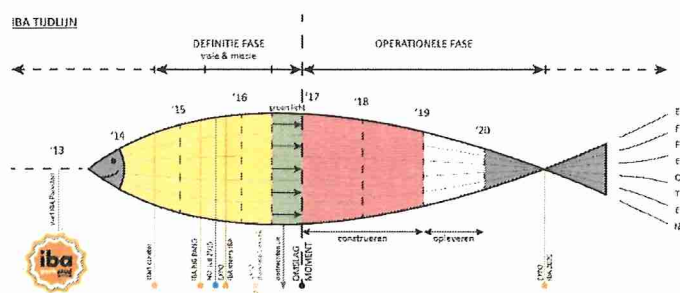

2 INLEIDING

Hierbij biedt de directie van IBA Parkstad het Jaarplan 2017 en de bijbehorende Begroting 2017 ter goedkeuring aan de AvA aan. Het bevat een omschrijving van de werkzaamheden die IBA in 2017 voor ogen heeft. Na jaren van ophalen, rangschikken en onderzoek, is in 2016 de slag gemaakt naar voorbereiding en uitvoering van projecten. Dit wordt in 2017 voortgezet. De AvA wordt nauw betrokken bij dit proces en zal met toenemende mate middels het voorleggen van mandjes van projecten het verzoek krijgen in te stemmen met de uitvoering van de projecten, al dan niet gepaard gaande met het verzoek om subsidie.

Het IBA-proces is verdeeld over twee periodes van elk drie jaar. De voorbereiding loopt van 2014 tot 2017 (definitiefase Visie & Missie) en de implementatiefase van 2017 tot 2020 (operationele fase).

We zullen in 2017 het moment van afronding van de definitiefase naderen en het omslagmoment naar de operationele fase maken. Dit is geen harde overgang, maar dit gebeurt in een vloeiende lijn op projectniveau, waarbij aangetekend dient te worden dat in 2016 al gestart is met de uitvoering van sommige projecten, terwijl andere projecten een langere voorbereidingstijd kennen. In de IBA-tijdlijn is dit uitgebeeld.

In het overzicht hierna treft u de planning van de komende besluitvormende AvA's aan. Er worden minimaal 2 bijeenkomsten gepland in 2017. Tussentijds bestaat de mogelijkheid een extra AvA in te lassen als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Planning AVA planning 2017	
Datum	Omschrijving
2 november 2016	Jaarplan + Begroting 2017 en voortgangsrapportage
Medio februari 2017	Investeringen op projectenniveau
Mei 2017	Jaarrekening en directieverslag 2016 en voortgangsrapportage
Okt. – nov. 2017	Jaarplan + Begroting 2018 en voortgang

3 IBA ORGANISATIE

De IBA Parkstad organisatie zal zich in 2017 verder moeten gaan aanpassen aan de behoeften die voortkomen uit het uitvoeringsprogramma. De directie kiest daarom voor een qua omvang beperkte organisatie die in hoge mate flexibel is, zodat de juiste expertise op het juiste moment ingezet kan worden. Om alles te organiseren is vormgegeven aan een uitvoeringsstructuur op basis van ontwikkelgebieden. Gebiedsregisseurs organiseren en effectueren de projecten in het hun toevertrouwde gebied. De curator bewaakt de IBA-doelstellingen en blijft streven naar de hoogst mogelijke toevoeging van IBA-kwaliteit. Het curatorium heeft hierbij een adviserende rol.

De verdere samenwerking met lokale- en internationale kennisinstituten zal binnen de IBA-Academy voldoende aandacht moeten krijgen. Lopende initiatieven voor IBA-Labor behoren mede tot de opgave van IBA-Academy.

Met de Stadsregio Parkstad Limburg is afgesproken speerpunten in overeenstemming te brengen, bijvoorbeeld op het gebied van subsidies (zie hoofdstuk 4) en Energietransitie. De regionale opgave van de energietransitie, het aanjagen van projecten waarmee bijgedragen wordt aan de hernieuwbaar energie neutrale regio, is vastgelegd in het ambitie document Palet.

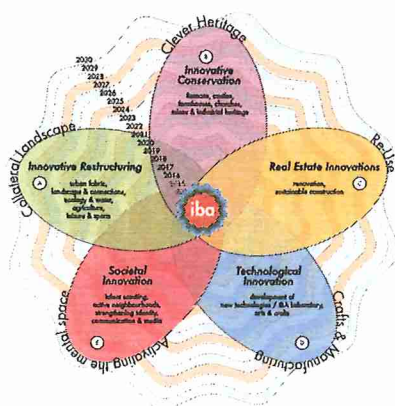
Volgens de statuten van IBA Parkstad verplichten de aandeelhouders zich om in 2017 tussentijds te evalueren. IBA zal hier op verzoek van de aandeelhouders aan bijdragen. Voorgesteld wordt dit in de normale planning- en controlcyclus mee te nemen.

IBA-Public zal in toenemende mate aandacht gaan besteden aan de projecten van het uitvoeringsprogramma. Daarnaast zal vaker de samenwerking gezocht worden met reeds bestaande lokale organisaties om het IBA gedachtengoed breed uit te dragen en lokale wensen en ideeën op te halen. Ook in het budgetjaar 2017 zal daar waar mogelijk extra aandacht besteed worden aan Social Return. IBA Parkstad heeft tevens het convenant over het bijdragen aan een 'Inclusieve Limburgse arbeidsmarkt' ondertekend.

Over de toetreding van Schinnen wordt in de AvA van 2 november 2016 een principe besluit genomen. In de lijn van dit principebesluit zal de uitwerking van deze toetreding aan de orde zijn. IBA hoopt voor het eind van 2016, nadat de gemeenteraad van Schinnen een besluit genomen heeft, een voorstel aan de AvA te doen over de toetreding van Schinnen als aandeelhouder van IBA Parkstad bv. en de als gevolg hiervan aangepaste begroting.

3.1 IBA THEMA'S

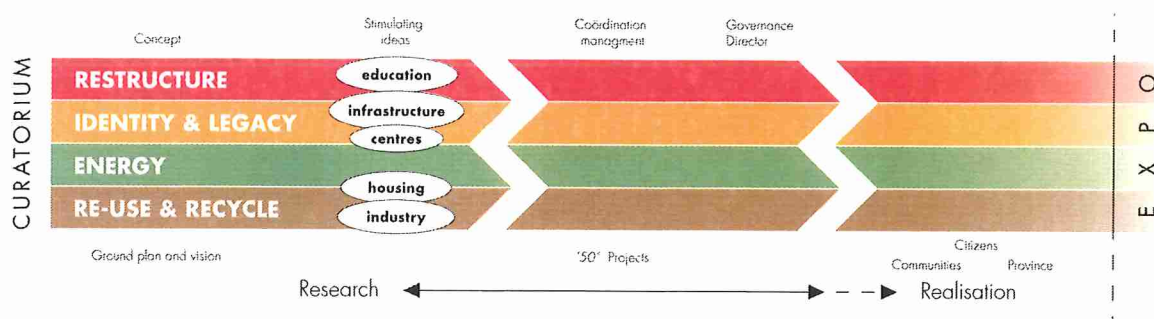
Jo Coenen heeft in het Handboek IBA Zomer 2015 de werkwijze van de IBA Parkstad omschreven om te komen tot de realisatie van projecten voor het expositie jaar 2020. Na de Open Oproep zijn de vijf thema's ontwikkeld die als schoepenrad een vliegwiel voor de Regio Parkstad vormen.

Deze vijf vliegwielthema's worden ingezet om de 3 hoofdthema's van IBA Parkstad Flexibele stad, EnergieStad en Recycle stad, aan te jagen. Het blijven de hogere doelen van IBA Parkstad. De rol van IBA is het versnellen van initiatieven op het gebied van de transformatie en herstructureringsopgave van Parkstad. De uitvoering moet daar liggen waar het thuishoort, bij projecteigenaren en overheden.

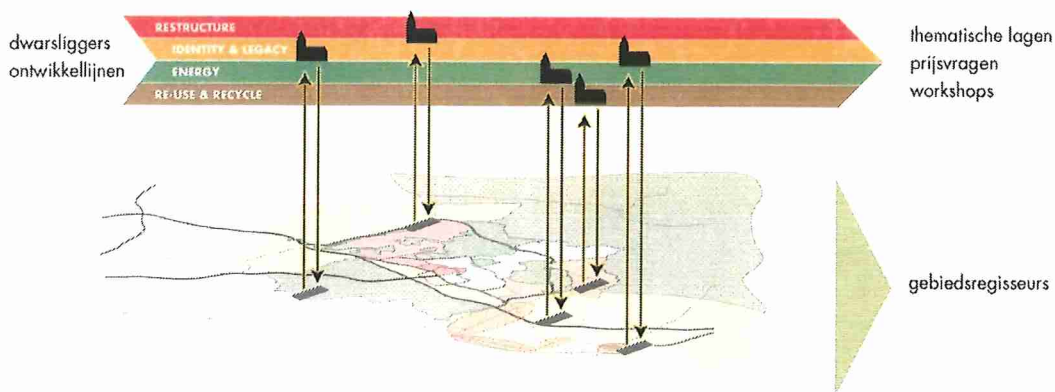
Naast de Open Oproep zijn door de ontwikkelraden de ontbrekende verbindingen gelegd, die ook projecten hebben opgeleverd. Vanuit de output van de ontwikkelraden zijn 4 ontwikkellijnen ontstaan: restructure, identity & legacy, energy, re-use & recycle. De projecten die gebiedsgewijs worden aangestuurd worden hieraan gespiegeld en waar nodig veredeld. Deze thema's zijn de dragers van de IBA-projecten. Zo wordt getracht de projecten te verbinden. De effecten van de projecten zijn van belang voor de transformatie- en herstructureringsopgave door een bewezen economische, sociale en culturele impuls voor de Parkstadregio in verandering.

3.1.1. IBA PRACTICAL

In de AvA van 22 juni 2016 is het uitvoeringsprogramma gepresenteerd. Gekozen is voor een stuurlijn per gebied. De ingezette werkwijze wordt in 2017 voortgezet om de uitvoering aan te jagen. De IBA opgave voor 2017.

Met de ordening en rangschikking van alle IBA-projecten naar 7 gebieden, elk aangestuurd door een gebiedsregisseur, is de slagvaardigheid van IBA Parkstad versterkt. Projectteams en korte lijnen met alle niveaus binnen de organisaties van onze aandeelhouders en met projecteigenaren dragen hieraan bij.

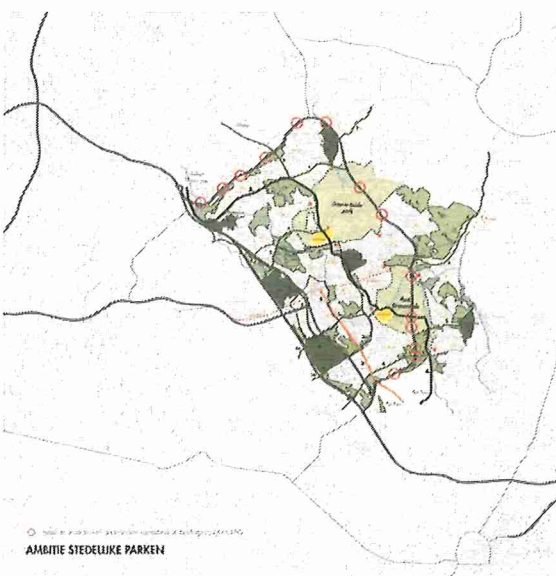
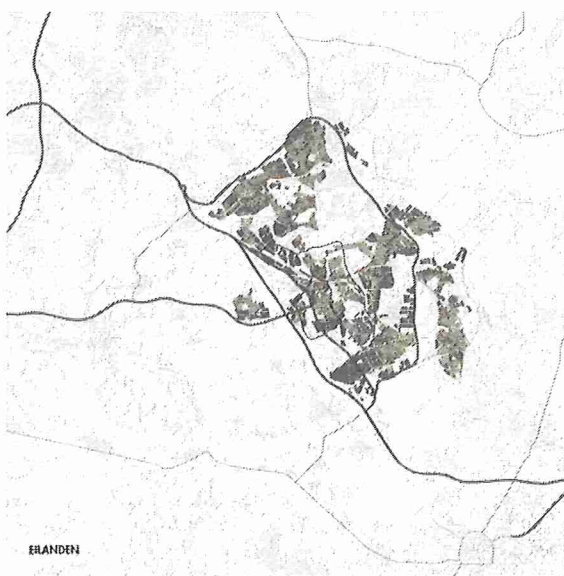
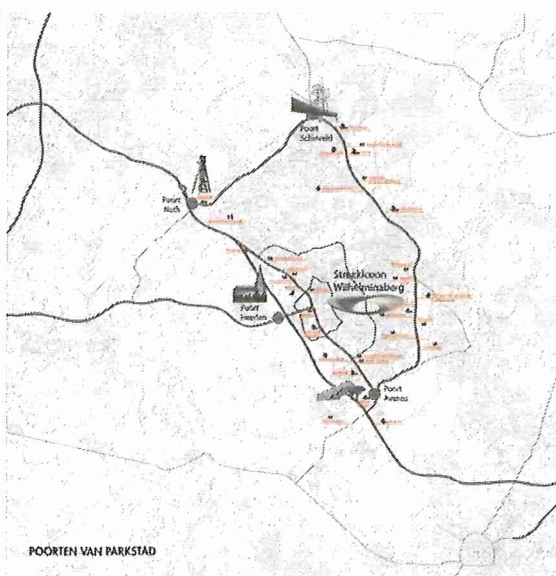
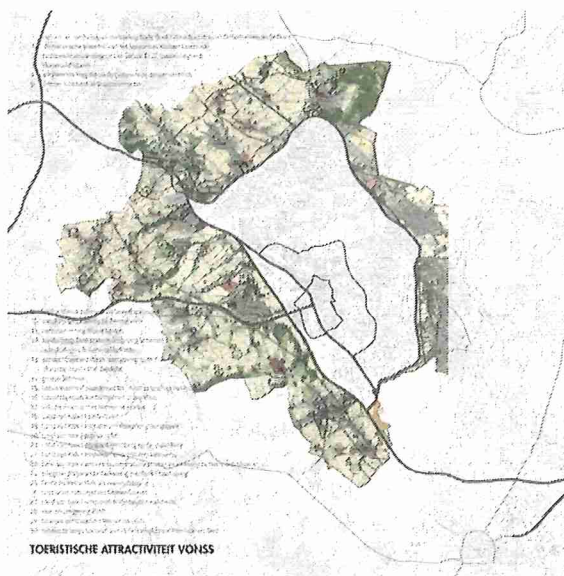
Met de goedkeuring in de AvA van het Uitvoeringsprogramma en met het eerste mandje van IBA-projecten met bijbehorend budget voor een projectsubsidie op 22 juni 2016 is de realisatiefase ingegaan. Ook in 2017 zullen wederom verzoeken aan de AvA worden gedaan een volgend subsidiebudget vrij te geven. Hiertoe wordt telkens een mandje IBA-projecten gevormd en geagendeerd met een inhoudelijk advies van het Q-team.

De 50 projecten van het Uitvoeringsprogramma juni 2016 zijn geordend per gebied. Zij krijgen input van de curator, immers dwars over de gebiedsindeling spelen de IBA-thema's en ontwikkelijnen.

De projecten uit het uitvoeringsprogramma worden verbonden. De 4 structurerende componenten van Parkstad zijn:

- VONSS buitengebied Oost- & Westschil
- Buitenring met poorten naar Parkstad
- Legpuzzel stedelijk weefsel
- Ambitie stedelijke parken

IBA PARKSTAD SLEUTELPROJECTEN

De sleutelprojecten staan symbool voor de transformatie- en herstructureringsopgave die in het kader van de IBA Parkstad structureel wordt aangepakt. Zij zijn exemplarische voorbeelden van een bredere thematische aanpak: de etalage. De sleutelprojecten zijn complex, hebben een moeilijke weg te gaan en dit vereist extra sturing en prioriteitstelling in aandacht, inzet en communicatie. Bij de koersbepaling is gewogen of de projecten uitvoeringsgericht zijn, IBA kan versnellen in het vlottrekken van het proces door als breekijzer te fungeren middels een helpende hand. IBA tilt de projecten op een hoger niveau van incident

naar een maatregel met impact en staat voor een integrale aanpak. IBA staat voor het maken van verbindingen: zoekt bondgenoten en organiseert draagvlak. Bij de pilots die IBA ontwikkelt, hebben de projecten een voorbeeldfunctie. IBA werkt aan verduurzaming aan de hand van diverse strategieën. IBA financiert geen projecten maar kan wel een doorbraak forceren met eenmalige financiële injecties. En IBA-projecten zijn maatwerk.

Dit wegende is IBA Parkstad, na afstemming met Stadsregio Parkstad Limburg, tot de volgende prioriteitstelling gekomen:

Voor Centrum Heerlen:

De opgave is het herstructureren van de binnenstad: minder retail, minder kantoren, meer beleving en groen. Een samenwerking met de Provincie en de stad Heerlen. Aanleiding is de extreem hoge leegstand, een van de grootste opgaves.

Het streven is een nieuw vormgegeven openbaar gebied met een nieuw en aanvullend programma in hart van Parkstad: het Romeins Kwartier. Denk aan het Thermenmuseum, Archeologisch Depot, vm. Bibliotheek en pand Kneepkens. IBA ondersteunt het masterplan openbare ruimte en de procesversnelling.

In het project Central Park, dat het thema 'wonen in het groen' draagt, valt het Van Grunsvenplein, Schinkel, Muzepark en de Openbare ruimte inclusief Promenade II. Van het Kernwinkelgebied en Stationsomgeving krijgt de verbinding naar het Maankwartier, Royal & Maxim, Bongerd en Openbare ruimte aandacht. IBA werkt met onderzoek en voorstellen aan de versnelling en de versterking van de identiteit. Middels speldenprikken, kortstondige projecten en events rond streekiconen, wordt hier van tijd tot tijd aandacht voor gevraagd.

De Leisure economie en het Groen Goud:

Voor de stedelijke parken zijn de opgaven: Het groene goud toegankelijk maken en de prijswinnende Leisure economie verder versterken door IBA Landmarks en Structuurversterking. Er zijn verscheidende soorten groen, ook grensoverschrijdend. Door hierop te structureren worden de initiatieven verbonden: Euregioparken, Buitenplaatsen, (groene) verbindingen, tussengroen/stedelijke wildernis en micro-initiatieven. Gestudeerd wordt op het geheel, met projecten hierbinnen passend in het onderliggende grotere plan. Concrete projecten hierin zijn de bovenregionale verbindingen Leisure Ring voor het gemotoriseerd verkeer en Leisure Lane: een attractief groen wandel- en fietspad als beleving dwars door het stedelijk gebied van Parkstad en als verbinding tussen de Duitse Vennbahn en het Belgische Kolenspoor. Ook bij Leisure Ring wordt gekeken hoe deze kan helpen structureren en koppelen. De ring creëert Poorten en een middelpunt: Park Gravenrode met de ontwikkelingen rond de Wilhelminaberg als identiteitsversterker, Endless Summer als nieuwe toeristische dagattractie en de Ikgroen't-route als structurerend onderdeel van verblijfstoerisme. Tenslotte vormt de ontwikkeling van De Groevengordel een geweldige kans om het nu nog diffuse stadsrandmilieu te transformeren naar een economische drager voor de regio. Door nu op deze voorbeeldprojecten de aandacht te vestigen wordt het grotere plan geëtaleerd.

Herstructurering en Sloop:

Projecten die vallen onder deze noemer moeten een antwoord geven op Leefbaarheidsvraagstukken in wijken en Anticiperen op krimp en nieuwe wooneisen. Van verrommeling naar leefbare inrichting, door sloop, revitalisering en hergebruik. SUPERLOCAL Bleijerheide, en Sloopopgave Mondriaan zijn 2 IBA-projecten die al in uitvoering zijn.

Bij het project "Hogerop Heerlerbaan" wordt het plan uitgewerkt voor de herstructureringsopgave waardoor deze woningen levensloopbestendig worden.

Het project "Energiek Heilust" bestaat uit clusters van verduurzaming van woningen in de voormalige mijnkolonie. Bij Treebeek in Beweging, gaan meerdere ontwikkelingen leiden tot een upgradering van de wijk Treebeek in Brunssum. Vanuit de Parkstad Regio Limburg wordt Kerkrade-West belicht.

Voor de opgave herbestemming Erfgoed wordt Rolduc en omgeving, het grootste rijksmonument van Nederland, onder de loep genomen. Maar ook leegstaande kloosters en kerken in Parkstad behoren tot de IBA-opgave. Maatschappelijk erfgoed krijgt in deze exemplarische projecten een tweede leven.

Nieuwe economische dragers

IBA tracht door het faciliteren van vernieuwende projecten, de vlaggenscheppen van de vernieuwing van de economie, bij te dragen aan de sociaaleconomische structuurversterking, bijvoorbeeld het project Center Court Kerkrade. Met Kleinschalige nieuwe economische dragers wordt het economisch potentieel in het buitengebied in beeld gebracht: van Het Land van Kalk tot De historische grachten van het verzonken kasteel Etzenrade. De Parkstad Sleeping Experience ontsluit al deze parels in Parkstad met (tijdelijke) hotelkamers in het landschap.

Scholen van de toekomst is de sociaal maatschappelijke opgave de onderwijsvisie om te zetten in gebouwelijke voorzieningen, denk bijvoorbeeld aan de BMV Nieuw Lotbroek en de Paulusschool Passart. Met deze initiatieven brengt IBA alternatieven in de praktijk die de kwaliteit van schoolomgevingen sterk verbeteren en bij de tijd brengen.

Duurzaamheid en Energie

Binnen IBA Labor en Palet komen de initiatieven bij elkaar die duurzaamheid en innovatie als thema hebben, met name de integratie van de energietransitie van sociale woningbouw, het regionaal energiebedrijf en grootschalig toepassing van zonne-energie.

IBA Sleutelprojecten	
restructure	1 Romeins Kwartier (OG 1.02)
restructure	2 Central Park: wonen in het groen (OG 1.01)
restructure	3 Kernwinkelgebied (OG 1.03) van Bongerd tot Maankwartier
restructure	4 De Leisure Ring (567) & Leisure Lane (507)
identity & legacy	5 Park Gravenrode
restructure	6 De Groevengordel (OG 2.10)
re-use	7 Sloop, hergebruik en nieuwe ordening: Superlocal Bleijerheide (103) en innovatieve sloop verpleeghuis Mondriaan (523), Upgrading Hoogbouwflats Heerlerbaan (232) en herstructurering retail langs Romeinse weg naar Aken.
energy	8 Energiek Heilust (564) / Kerkrade-West
re-use	9 Treebeek Brunssum (560)
restructure	10 Scholen van de toekomst: BMV Nieuw Lotbroek (562) en Paulusschool Passart (516)
re-use	11 Center Court Kerkrade (034)
identity & legacy	12 Historische Buitenplaasten: Kasteel Hoensbroek (115), Rolduc (086)
restructure	13 Kleinschalige nieuwe economische dragers buitengebied: van Land van Kalk (188) tot in Etzenrade (049) en Parkstad Sleeping Experience (803)
energy	14 IBA Labor (600)

De inschatting van de directie is dat voor het Centrum Heerlen een IBA inspanning van € 8 – 10 mio noodzakelijk zal zijn om de ambitie te halen. Aan de sleutelprojecten samen zal voor de realisatie ca. 80% van het IBA-budget voor projecten besteed worden.

Vanuit IBA Meets IBA en het Q-team en onlangs in Basel is aan IBA Parkstad geadviseerd geen nieuwe projecten van buiten meer in behandeling te nemen. De resterende tijd voor realisatie en organisatie is te kort. De IBA directie neemt dit advies over.

3.1.2 Q-TEAM/curatorium

Het Q-Team is een (inter-)nationaal panel van experts en komt regelmatig bijeen om de IBA projecten te bespreken. De samenstelling is per opgave wisselend. Hiervoor wordt geput uit de leden van het Curatorium. Dit zijn experts die door de curator worden geselecteerd op hun bovenregionale/ (inter-)nationale kennis van zaken. Zij zijn vertrouwd met de Regio Parkstad of vergelijkbare regio's en hebben ervaring met (inter-)nationale jureringen. Het curatorium gaat ook aan IBA Labor invulling geven. Programmavoorstellen over de IBA-uitvoering worden, voorzien van een advies van de Q-Board, ter besluitvorming aan de AvA voorgelegd.

3.1.3 IBA ACADEMY

De IBA Academy, onderdeel van de IBA Parkstad organisatie, is voor alles een netwerk van kennisinstellingen dat zich verbonden voelt met de regio Parkstad en de IBA Parkstad opgave. Belangrijke partners in dit netwerk zijn de onderwijsorganisaties voor primair en voortgezet onderwijs in de regio Parkstad alsmede instellingen voor MBO, HBO en WO in de euregio (Heerlen, Maastricht, Hasselt en Aken). Daarnaast vindt ook een nauwe samenwerking plaats met de technische universiteiten van Delft en Eindhoven.

de drie ondersteunende pilaren van IBA Academy

Met onderwijsbesturen uit PO en VO vindt afstemming plaats over de toekomstige onderwijsvisie en de eisen die dit stelt aan de onderwijslocaties in de regio Parkstad. Docenten en studenten van de onderscheiden onderwijsinstellingen worden waar mogelijk betrokken bij de IBA-projecten. Dit gebeurt in de vorm van lesprogramma's rondom IBA-thema's, onderzoeks- en ontwerp opdrachten, prijsvragen, tentoonstellingen, etc.

Met HO-instellingen in Limburg (Zuyd Hogeschool, Open Universiteit, Maastricht University), universiteit Hasselt en RWTH Aken vindt nauw overleg plaats om te komen tot een gezamenlijk stedenbouw/architectuurstudie met focus op IBA Parkstad.

Met de start van het Uitvoeringsprogramma IBA Parkstad 2016-2020 worden – meer dan voorheen – concrete opgaven aan de IBA Academy voorgelegd. In nauw overleg met eerdergenoemde onderwijsinstellingen wordt aan deze opdrachten uitvoering gegeven.

3.2 IBA PUBLIC/ CULTUURPROGRAMMA

Binnen IBA Parkstad vormt de communicatie een wezenlijk onderdeel van de interne en externe informatiestromen. In de periode 2014/2015 stond zowel het informeren van de directe omgeving over de aard en het wezen van het IBA instrumentarium centraal als ook het verduidelijken van de gekozen procesgang. Vanaf 2016 vond er een bewuste switch plaats waarbij de autocommunicatie minder belangrijk werd dan de communicatie over en vanuit de diverse projecten.

Ook in 2016 blijft het communicatief managen van verwachtingen (bij stakeholders en inwoners van Parkstad) een wezenlijk onderdeel uitmaken van het takenpakket.

Communicatie en het narratief

IBA Parkstad heeft in 2016 de projecten centraal gesteld in zijn communicatie naar de verschillende doelgroepen in Parkstad en daarbuiten. In 2017 zal deze lijn worden doorgetrokken: de geprioriteerde projecten (zie Uitvoeringsprogramma 2016-2020) zijn leidend voor zowel de inhoud als de vorm van de

communicatie-uitingen van IBA Parkstad. IBA beoogt daarmee deze innovatieve en hoogwaardige projecten te ondersteunen alsmede zijn eigen 'verhaal' te vertellen aan de hand van deze projecten. In 2017 zal tevens nog meer nadruk komen te liggen op de inzet van social media en bewegende beelden bij het opbouwen van een betrokken (online) community.

Communicatie als methode voor place making

Er wordt in 2017 voortdurend gewerkt naar waardevolle en langdurige verbindingen die leiden tot een breed draagvlak voor IBA en zijn projecten. Een sleutelbegrip daarbij is place making: het versterken en verduurzamen van de band tussen de mens en de gebouwde omgeving. Om dit te bereiken zoekt IBA de aansluiting bij bestaande en nieuwe initiatieven, die het IBA-verhaal ondersteunen en bijdragen aan een gevoel van gemeenschap.

Communicatie als toegevoegde waarde voor projecten

IBA zet met haar communicatiestrategie nadrukkelijk in op gezamenlijk communiceren. In diverse projecten vormt juist de concrete inzet van IBA expertise op gebied van communicatie een wezenlijk onderdeel van de samenwerking. IBA voegt op die manier ook op communicatief gebied iets toe aan het realiseren van projecten.

Communicatie en events voor brede doelgroepen

Communicatie heeft binnen IBA ook raakvlakken met activiteiten/events in het kader van de diverse projecten. In 2016 vond een aantal events plaats die veel (media-)aandacht trokken. Er werd door de diverse schaalgrootten (van *Business in the Park* tot de presentatie van het Uitvoeringsprogramma) een brede doelgroep bereikt. Hiervoor wordt de samenwerking opgezocht met bestaande culturele organisaties als Cultura Nova en De Nieuwe Nor.

In 2017 zal de IBA in communicatieve zin wederom werken aan een nog grotere zichtbaarheid. In 2017 zal doorgaan worden met het plaatsen van speciale IBA-bouwborden die de diverse projecten met elkaar verbinden.

3.3 IBA PARKSTAD EN DE BUURLANDEN

Vanaf de start heeft IBA Parkstad zijn ontwikkeling onlosmakelijk met zijn omringende regio verbonden. Hiertoe zijn grensoverschrijdende contacten gelegd met België en Aken in Duitsland.

De grensoverschrijdende relaties van de Parkstad regio met haar buurlanden bieden een grote potentie binnen plannen zoals die door EU in de toekomst voor Stadsregio's zijn omschreven.

In het Handboek IBA Zomer 2015 is de te volgen methodiek voor de realisatie van IBA Parkstad onderbouwd door een zorgvuldige analyse van de streek. Hierbij is het gebied op haar gebouwelijke, landschappelijke en sociaaleconomische structuren en ontstaansgeschiedenis geanalyseerd. Deze analyse is kwalitatief en kwantitatief vastgelegd voor de regio Parkstad en dit heeft ook grensoverschrijdend plaatsgevonden.

3.3.1. Grensoverschrijdende samenwerkingsstrategie IBA PARKSTAD met Aken en de omliggende Regio

De stad Aken kan door zijn grensligging en door zijn alliantie met IBA Parkstad een rol krijgen binnen het IBA Netwerk. Het merk IBA heeft in Duitsland een grote waarde, die voor Aken en IBA Parkstad van grote betekenis kan zijn. Hiertoe heeft de AvA op 8 juli 2015 het kader voor de toekomstige samenwerking vastgesteld.

Om te komen tot een concretisering van de samenwerking van IBA Parkstad met Aken en zijn omliggende regio is het van groot belang dat deze methodiek de basis vormt voor de gezamenlijke manier van werken. Het door IBA Parkstad samen met Aken ontwikkelen en realiseren van grensoverschrijdende projecten volgens de IBA methode en onder auspiciën van IBA Parkstad, vormt volgens IBA Parkstad een garantie voor succes. Dat kan optimaal vermarkt worden met de kracht van het IBA-merk.

Op meerdere vlakken kan hieraan worden gewerkt door samen op te trekken in projecten.

Er vindt een analyse van de stad Aken plaats. In 2017 zal de concrete samenwerking op projectenniveau vorm moeten krijgen en het scenario hiervoor wordt uitgewerkt. Voorwaarde is dat de vereiste kwaliteit en de inpassing binnen de eerdere goedkeuring van de AvA van IBA Parkstad.

3.3.2. Grensoverschrijdende samenwerkingsstrategie IBA PARKSTAD met Genk en de omliggende Regio.

De samenwerking met België bestaat voornamelijk uit een enthousiast delen van de initiatieven voor de verbindende projecten als Leisure Lane en de Sleeping Experience. Hierbij wil de Belgische Provincie Limburg samen met IBA Parkstad projecten opschalen op Euregionaal niveau. Met Belgisch Limburg wordt samengewerkt op basis van satellietprojecten. Dit zijn projecten die vergelijkbare doelen nastreven en in essentie een positieve bijdrage leveren aan de missie van IBA Parkstad. Satellietprojecten zijn:

- Centrum Heerlen – Centrum Genk: inzetten op een nieuw model voor de stadskerneconomie van de toekomst;
- Mijnspoor-Kolenspoor: verbindingsslijn tussen alle voormalige mijnsites;
- Lauradorp-Tuinwijk Eisden Werfgoed: revitalisering en verduurzaming van tuinwijken, specifiek opgave particuliere woningvoorraad;
- Sibelcogroeve / Brunssummerheide NL-Sibelcogroeve Be/Nationaal Park Hoge Kempen: transformatie van ontginningen-groevelandschap naar natuurgebied met recreatieve doeleinden.

3.4 IBA meets IBA

IBA Parkstad maakt deel uit van de IBA meets IBA organisatie. In het jaar 2016 hebben er vele activiteiten plaatsgevonden. De groep van IBA uitvoerende partijen wordt steeds groter. Onlangs is gepresenteerd dat Wenen en Stuttgart ook met een IBA aan de slag gaan. Er is afgesproken binnen het IBA meets IBA gremium dat de banden nauwer worden aangehaald en dat er op het gebied van communicatie meer samenwerking komt. Dit moet leiden tot de lancering van een gezamenlijke website en expositie. Hiervoor is het noodzakelijk dat iedere IBA hieraan een financiële bijdrage levert. Het is tevens van belang dat wanneer er activiteiten c.q. projecten zijn die IBA breed interessant zijn, door IBA Parkstad ook hieraan wordt deelgenomen. Dit vergroot het draagvlak van onze eigen IBA projecten en geeft er meteen een internationale status aan. Een voorbeeld hiervan is het IBA Thüringen kerken project.

De IBA projecten op het gebied van onderwijs worden gespiegeld aan de scholen die door IBA Hamburg zijn gerealiseerd. Kennisuitwisseling hierover heeft plaats.

Al met al zal er in 2017 breed, maar soms ook projectgericht, binnen het IBA meets IBA netwerk intensief geopereerd worden. Tijd en energie worden geïnvesteerd in het op Europees vlak neerzetten van het IBA netwerk, dat met zijn 100-jarige geschiedenis op het gebied van stads- en gebiedsontwikkeling het instrument in handen heeft om de focus vanuit het Europees beleid op de stadsregio's vorm te geven. Voor IBA Parkstad is dit van groot belang in haar relatie met de regio Aken, waar gezamenlijk optreden en handelen kansen bieden op fondsen vanuit Europa om ontwikkelingen mogelijk te maken.

4. IBA FINANCIERING

Het Regioprogramma van Parkstad Limburg uit 2010 is het uitgangspunt voor het subsidieverwervingsproces. In samenwerking met de Stadsregio Parkstad Limburg en de aandeelhouders wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke multiplier bovenop de door de regionale overheid beschikbaar gestelde financiële middelen. Omvangrijke nieuwe investeringen in het transformatieproces van de regio Parkstad en zijn omgeving worden daarmee gerealiseerd.

Het investeringsprogramma van IBA is bij uitstek kansrijk voor het verwerven van Europese en nationale subsidies. IBA en zijn aandeelhouders beschikken immers in principe over de noodzakelijke co-financieringsgelden in de regio Parkstad.

In samenwerking met de Stadsregio Parkstad Limburg en gemeente Heerlen is opdracht verstrekt om binnen het kader van haar samenwerking met Grants Europe, partner in de European Affairs Alliance, te komen tot een advies voor een samenhangende aanpak en uitvoering richting de Europese agenda en de daarmee samenhangende Europese middelen.

EUquest doet onderzoek voor het advies op het niveau van de IBA als totaliteit als integrerend kader en op het niveau van de afzonderlijke projecten van de IBA.

Per project wordt gezien waar de behoefte ligt en of er subsidiemogelijkheden zijn via de Europese Unie en via Rijksbijdragen. IBA alsook de projecteigenaren treden op als co-financierders en daarmee zijn projecten kansrijk om in aanmerking te komen voor de subsidieprogramma's. Ook grensoverschrijdende samenwerking draagt hieraan bij. Door internationale/Europese samenwerking is het mogelijk de doelstellingen die besloten liggen in een project te bereiken. De eerste resultaten hiervan moeten in 2017 zichtbaar worden middels de aanpak van de eerste projecten door, na een eerste toetsende scan aan het programma, daadwerkelijk over te gaan tot de indiening van projectvoorstellen.

Met de EU2020 Strategie wordt sterker dan ooit ingezet op innovatie en investeringen, het gaat daarbij om meer dan enkel economische overwegingen.

Het uitvoerende instrumentarium hiervoor zijn Europese subsidieprogramma's, maar ook leningen, via de Europese Investeringsbank. Zowel in de structuurfondsen met daarin het ESF (Europees Sociaal Fonds), het EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) dat haar neerslag kent in het programma OP-ZUID (regionaal fonds voor economische ontwikkeling in Zuid-Nederland) en de programma's voor internationale samenwerking (INTERREG) als in het fonds voor Onderzoek en Ontwikkeling (Horizon2020).

5. Begroting 2017 en meerjarenraming

In de begroting blijven de apparaatskosten van de IBA binnen de norm van 15% die de aandeelhouders hebben afgesproken. Het benodigde budget voor het veredelingsproces in 2017 is gelijk aan het budget in 2016 (bijna € 2,8 miljoen). In de meerjarenbegroting 2018-2021 zijn de kosten van het IBA 'veredelingsproces' gelijkmatig over de jaren (her-)verdeeld. De totale veredelingskosten over de volledige IBA-periode blijven ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2016.

De begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2018-2021 worden hierna kort toegelicht.

5.1. Begroting 2017

Tabel 5.1

	Begroting 2016	Prognose 2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAAL 2017-2021
	TUSSENRAPPORTAGE	BEGROTING	MEERJARENBEGROTING 2018-2021					
LASTEN	BEDRAGEN X € 1.000							
GOVERNANCE	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	350,00
AVA	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	125,00
Accountant	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	100,00
Directie	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	125,00
FINANCE & FACILITIES	685,00	610,00	685,00	685,00	685,00	685,00	685,00	3.425,00
Personeel								
Personeel- en salarislsten	395,00	340,00	395,00	395,00	395,00	395,00	395,00	1.975,00
Organisatie								
Huisvesting	95,00	160,00	95,00	95,00	95,00	95,00	95,00	475,00
ICT	40,00	30,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	200,00
Drukwerk	30,00	5,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	150,00
Diensten van derden	75,00	35,00	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	375,00
Onvoorzien	50,00	40,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
Totaal apparaatskosten	755,00	680,00	755,00	755,00	755,00	755,00	755,00	3.775,00
IBA-PROJECTEN								
Practical	2.305,00	2.328,00	2.289,00	1.530,00	1.530,00	1.515,00	200,00	7.064,00
Public	324,00	357,00	340,00	324,00	324,00	476,00	200,00	1.664,00
IBA Academy/School	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00		600,00
IBA Events		19,00						
Totaal projectkosten	2.779,00	2.854,00	2.779,00	2.004,00	2.004,00	2.141,00	400,00	9.328,00
TOTAAL LASTEN	3.534,00	3.534,00	3.534,00	2.759,00	2.759,00	2.896,00	1.155,00	13.103,00
BATEN								
Bijdrage aandeelhouders	3.536,00	3.536,00	3.534,00	2.759,00	2.759,00	2.896,00	1.155,00	13.103,00
TOTAAL BATEN	3.536,00	3.536,00	3.534,00	2.759,00	2.759,00	2.896,00	1.155,00	13.103,00
BEGROTINGSRESULTAAT	2,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-

5.1.1 Toelichting begroting 2017

De geraamde kosten over 2017 bedragen € 3.534.000. Deze worden volledig gedekt via de jaarlijks aandeelhoudersbijdrage. De aandeelhoudersbijdrage is conform de verdeelsleutels die in 2014 zijn afgesproken. De betaalafspraken voor de aandeelhoudersbijdrage per jaar zijn opgenomen in hoofdstuk 5.3. Deze afspraken zijn voor de IBA bindend. Het financiële aandeel van de provincie in de begroting 2016 bedraagt 50% van € 3.534.000,00 = € 1.767.000,00. Daarvan heeft € 500.000,00 betrekking op het jaarlijkse budget voor apparaatskosten en € 1.267.000,00 op de projectkosten die worden gerealiseerd met inzet van de IBA instrumenten.

5.1.2 IBA Fiscaal

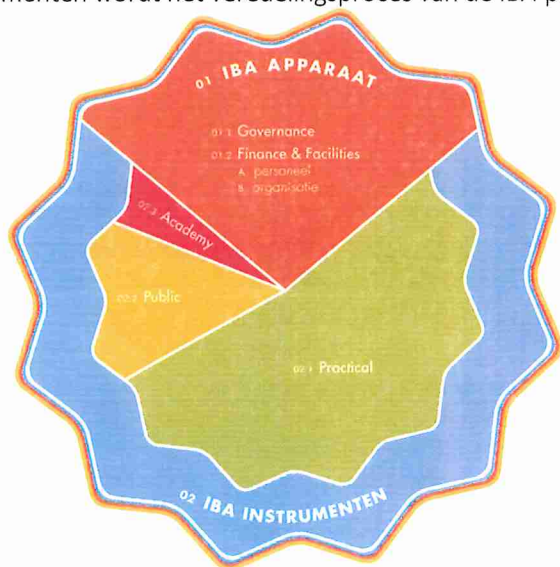
In 2016 is onderzocht of de invoering van de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsorganisaties ook gevolgen heeft voor IBA Parkstad BV. De Belastingdienst moet over dit onderzoek nog een standpunt innemen, dat vóór het einde van 2016 wordt verwacht. De IBA streeft ernaar te voorkomen dat over het resultaat in de jaarrekening VPB verschuldigd is. In de begroting wordt er daarom vanuit gegaan dat de IBA 'VPB vrij' blijft.

5.1.3 IBA Begroting Financieel

De begroting 2017 bestaat evenals de voorgaande jaren uit apparaatskosten en instrumentkosten. De apparaatskosten zijn de kosten van ondersteunende diensten, waaronder huisvesting, ICT en financiën. In 2017 bedragen de apparaatskosten € 755.000, evenals in 2016. Via de IBA-instrumenten wordt in deze fase het kwalificatieproces van IBA-projecten, dat op 15 april 2015 van start is gegaan, op volle kracht uitgevoerd. De instrumentkosten in 2017 bedragen naar verwachting € 2.779.000, gelijk aan de begroting 2016. Eind 2017 verwachten wij dat de intensiteit van het kwalificatieproces afneemt en dat in toenemende mate projectsubsidies worden afgegeven. De realisatiefase van de IBA projecten is dan al van start gegaan. Deze fase loopt door tot de 'Ausstellung' in 2020.

5.2 Toelichting meerjarenraming

De meerjarenbegroting 2018-2021 is toegevoegd aan de begroting 2017 in tabel 5.1. De meerjarenbegroting is een prognose van de kostenontwikkeling van de IBA in de periode 2018-2021 gebaseerd op de huidige inzichten. Deze prognose wordt waar nodig jaarlijks in de nieuwe begroting geactualiseerd. Vanaf eind 2017 verschuift de financiële nadruk langzaam maar zeker naar de projectsubsidies. De kosten van het veredelingsproces zullen daarentegen naar verwachting vanaf 2018 afnemen. Evenals de begroting bestaat de meerjarenbegroting uit Apparaatskosten en Projectkosten. Via de IBA-instrumenten wordt het veredelingsproces van de IBA-projecten uitgevoerd.

IBA BEGROTING => Resultatenrekening

De meerjarenbegroting bevat de meest recente prognose van de resultatenrekening van de IBA Parkstad voor de hele resterende looptijd. De meerjarenbegroting gaat ongewijzigd uit van € 755.000 per jaar voor de apparaatskosten en voor een totaalbedrag aan projectkosten in de periode 2014-2021 (kosten van de IBA-Instrumenten) van ruim € 14,7 miljoen. Voor de nieuwe vooruitblik op de periode 2017-2021 blijft daarvan nog € 9,3 miljoen te besteden (zie tabel 5.1).

5.3 De aandeelhoudersbijdrage

De aandeelhoudersbijdrage aan de IBA bestaat uit een bijdrage voor Apparaatskosten en voor Projectkosten (instrumentkosten). In tabel 5.3a is een overzicht op hoofdlijnen opgenomen van de verdeling van de aandeelhoudersbijdragen gedurende de volledige looptijd van de IBA. Dit betaalschema wordt gedurende de hele IBA-periode nagevolgd.

De bijdrage aan de projectkosten van de Provincie Limburg wordt uitbetaald op grond van een AVA besluit over de inzet van deze gelden, zoals het vaststellingsbesluit betreffende de IBA begroting of een mandje IBA projecten met goedkeuring van subsidiebudget. Daarom is de raming van de bijdrage van de Provincie in de projectkosten in de jaren 2017 tot en met 2021 PM geraamd.

Alle kosten die in de IBA-begroting zijn opgenomen worden met (voor de aandeelhouders compensabele) BTW belast. De projectsubsidies zullen vrij van BTW bij de aandeelhouders in rekening worden gebracht. Ook de uitkering van subsidie aan eigenaren van IBA projecten is in principe vrij van BTW.

Tabel 5.3 a Aandeelhoudersbijdrage IBA

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal
Apparaatskosten + IBA-instrumenten										
Parkstadgemeenten	€ 300	€ 300	€ 500	€ 500	€ 500	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	€ 4.500
Provincie Limburg	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 4.500
	€ 800	€ 800	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100	€ 9.000
IBA-Projecten										
Parkstadgemeenten	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.500	€ 1.500	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 18.000
Provincie Limburg (obv jaarplan op afroep)			€ 1.316	€ 1.818	€ 1.390		€ 13.476			€ 18.000
	€ 1.000	€ 1.000	€ 2.816	€ 3.318	€ 3.990	€ 2.600	€ 16.076	€ 2.600	€ 2.600	€ 36.000
TOTAAL GENERAAL	€ 1.800	€ 1.800	€ 3.816	€ 4.318	€ 4.990	€ 3.700	€ 17.176	€ 3.700	€ 3.700	€ 45.000

De Parkstad gemeenten betalen hun aandeelhoudersbijdrage voor zowel de apparaatskosten als de projectkosten volgens een vooraf overeengekomen betaalschema. In de volgende tabellen is het betaalschema per gemeente opgenomen voor de apparaatskosten (Tabel 5.3b) en voor de projectkosten (Tabel 5.3c).

Tabel 5.3.b Verdeling apparaatskosten gemeentelijke aandeelhouders

	%	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal
Brunssum	11,34%		€ 34,02	€ 56,70	€ 56,70	€ 56,70	€ 68,04	€ 68,04	€ 68,04	€ 68,04	€ 476,28
Heerlen	40,78%		€ 122,34	€ 203,90	€ 203,90	€ 203,90	€ 244,68	€ 244,68	€ 244,68	€ 244,68	€ 1.712,76
Kerkrade	19,47%		€ 58,41	€ 97,35	€ 97,35	€ 97,35	€ 116,82	€ 116,82	€ 116,82	€ 116,82	€ 817,74
Landgraaf	13,94%		€ 41,82	€ 69,70	€ 69,70	€ 69,70	€ 83,64	€ 83,64	€ 83,64	€ 83,64	€ 585,48
Nuth	4,78%		€ 14,34	€ 23,90	€ 23,90	€ 23,90	€ 28,68	€ 28,68	€ 28,68	€ 28,68	€ 200,76
Onderbanken	2,61%		€ 7,83	€ 13,05	€ 13,05	€ 13,05	€ 15,66	€ 15,66	€ 15,66	€ 15,66	€ 109,62
Simpelveld	3,34%		€ 10,02	€ 16,70	€ 16,70	€ 16,70	€ 20,04	€ 20,04	€ 20,04	€ 20,04	€ 140,28
Voerendaal	3,74%		€ 11,22	€ 18,70	€ 18,70	€ 18,70	€ 22,44	€ 22,44	€ 22,44	€ 22,44	€ 157,08
Parkstad Limburg		€ 300,00									€ 300,00
Totaal gemeenten	100,00%	€ 300,00	€ 300,00	€ 500,00	€ 500,00	€ 500,00	€ 600,00	€ 600,00	€ 600,00	€ 600,00	€ 4.500,00

Tabel 5.3.c Verdeling projectkosten gemeentelijke aandeelhouders

	%	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal
Brunssum	11,34%		€ 113,40	€ 170,10	€ 170,10	€ 294,84	€ 294,84	€ 294,84	€ 294,84	€ 294,84	€ 1.927,80
Heerlen	40,78%		€ 407,80	€ 611,70	€ 611,70	€ 1.060,28	€ 1.060,28	€ 1.060,28	€ 1.060,28	€ 1.060,28	€ 6.932,60
Kerkrade	19,47%		€ 194,70	€ 292,05	€ 292,05	€ 506,22	€ 506,22	€ 506,22	€ 506,22	€ 506,22	€ 3.309,90
Landgraaf	13,94%		€ 139,40	€ 209,10	€ 209,10	€ 362,44	€ 362,44	€ 362,44	€ 362,44	€ 362,44	€ 2.369,80
Nuth	4,78%		€ 47,80	€ 71,70	€ 71,70	€ 124,28	€ 124,28	€ 124,28	€ 124,28	€ 124,28	€ 812,60
Onderbanken	2,61%		€ 26,10	€ 39,15	€ 39,15	€ 67,86	€ 67,86	€ 67,86	€ 67,86	€ 67,86	€ 443,70
Simpelveld	3,34%		€ 33,40	€ 50,10	€ 50,10	€ 86,84	€ 86,84	€ 86,84	€ 86,84	€ 86,84	€ 567,80
Voerendaal	3,74%		€ 37,40	€ 56,10	€ 56,10	€ 97,24	€ 97,24	€ 97,24	€ 97,24	€ 97,24	€ 636,80
Parkstad Limburg		€ 1.000,00									€ 1.000,00
Totaal gemeenten	100,00%	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 2.600,00	€ 2.600,00	€ 2.600,00	€ 2.600,00	€ 2.600,00	€ 18.000,00

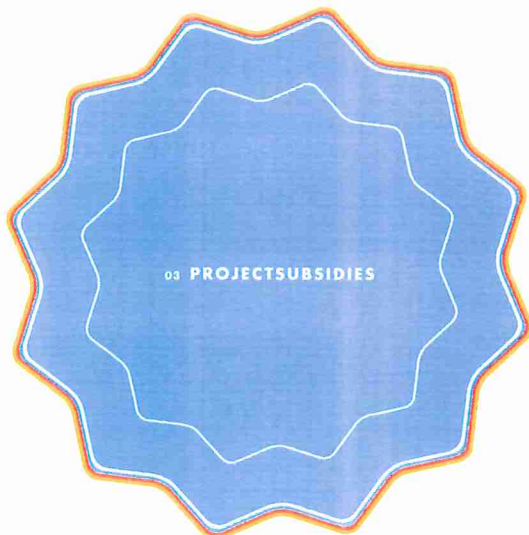

5.4 SUBSIDIES AAN IBA PROJECTEN

Het zwaartepunt van de veredelingsfase van het IBA-kwalificatieproces duurt nog tot eind 2017. In die periode wordt tevens gestart met het proces van toekennen en verstrekken van projectsubsidies. De intensiteit van het kwalificatieproces zal langzaam afnemen; subsidies aan IBA-projecten zullen in de route naar de Ausstellung in 2020 steeds meer worden verstrekt. De meest recente prognose van de kostenontwikkeling is verwerkt in de meerjarenbegroting.

In de begroting en meerjarenbegroting van de IBA heeft deze aanpak van het subsidievraagstuk tot gevolg dat van de toegekende € 45 miljoen aan aandeelhoudersbijdragen circa € 20,5 miljoen is opgenomen in de exploitatiebegroting en dat voorsnog voor projectsubsidies in totaal € 24,5 miljoen beschikbaar is.

Via IBA uit te betalen projectsubsidies maken geen deel uit van de jaarbegroting en/of van de meerjarenbegroting. IBA is namens de aandeelhouders het subsidieorgaan van projectsubsidies. Over toegekende en uitgekeerde projectsubsidies wordt gerapporteerd via de toelichting op de balans van de IBA in de jaarrekening. Toekenning van projectsubsidies wordt voorafgegaan door een goedkeuringsbesluit van een 'mandje' van subsidiabele projecten door de AvA. De Provincie ondersteunt IBA bij de afhandeling van de subsidies.

IBA PROJECTSUBSIDIES => Balans

Het subsidieproces voor de IBA-projecten wordt uitgevoerd met ondersteuning van subsidiespecialisten van de Provincie Limburg. De IBA fungeert als doorgeefluik van de toegekende projectsubsidies. De eerste subsidiebeschikkingen zijn eind 2016 te verwachten als gevolg van het de goedkeuring van het eerste 'projectenmandje' in de AvA van juni 2016. Voor projectsubsidies wordt door de aandeelhouders ca. € 24,5 miljoen beschikbaar gesteld.

6. VOORSTELLEN AAN AvA

Aan de AvA wordt voorgesteld de volgende onderdelen van het Jaarplan 2017 goed te keuren:

Het Jaarplan 2017, inclusief de begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2018-2021, met de kanttekening dat de meerjarenbegroting, zo nodig, jaarlijks wordt bijgesteld, rekening houdend met de meest recente ontwikkelingen.